

Skolinspektionen
Box 23069
104 35 Stockholm
Utredare Lana Jawad

Yttrande gällande ansökan om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola vid Nya läroverket Gymnasium i Luleå kommun från och med höstterminen 2020

Skolinspektionens dnr 5.1-SI 2019:780

Piteå kommun har beretts möjlighet att yttra sig över ansökan från Nya läroverket Luleå AB om godkännande som huvudman för en fristående gymnasieskola i Luleå kommun från höstterminen 2020.

Ansökan avser 270 elevplatser, 90 per program, vid fullt utbyggd verksamhet år 2022.

Ansökan avser följande program och inriktningar:

- Estetiska programmet – Estetik och media
- Naturvetenskapsprogrammet – Naturvetenskap
- Teknikprogrammet – Informations- och medieteknik

I ansökan anges att man från år ett, avser att starta både åk 1 och åk 2 vilket skulle innebära att man beräknar att plocka elever från befintliga utbildningar i närområdet.

I och med den djupgående samverkan som finns inom 4-kanten via avtal gällande gymnasieutbildning, har gemensamma diskussioner även skett när det gäller Nya Läroverkets ansökan och dess förmodade konsekvenser.

Kommunstorlek, befolkning och elevantal

Piteå kommun består av en centralort med omgivande samhällen och landsort. Kommunen har idag cirka 42 000 invånare. 1 650 ungdomar går i kommunens två gymnasieskolor. Strömbackaskolan med ca 1500 elever samt Grans Naturbruksgymnasium med ca 150 elever.

Piteå kommun ingår i ett samverkansavtal för gymnasieskolan, med de angränsande Norrbottenskommunerna Luleå, Boden och Älvsbyn, de så kallade "Fyrkantkommunerna". Samverkan innebär att elever i dessa kommuner ges möjlighet att fritt söka plats till gymnasieskolans utbildningsprogram inom fyrkantsområdet. Ett samverkansavtal finns också mellan kommunerna i Norrbotten angående Naturbruksutbildningarna i Piteå och Kalix.

Befolkningsprognos över kommunens 16-åringar för åren 2019-2024

2019	2020	2021	2022	2023	2024
483	492	492	466	473	471

Piteå kommuns befolkningsprognos visar det förväntade antalet 16-åringar under åren 2019-2024. Enligt prognosen kan man se att antalet 16-åringar under denna period inte visar på några större förändringar.

Piteå kommuns utbud och utbildningsplatser kopplat till Nya Läroverkets ansökan

I Piteå kommun erbjuds samtliga program och inriktningar som Nya läroverkets ansökan avser. Dessa utbildningar finns på Strömbäckaskolan.

Tabellen nedan visar antalet utbildningsplatser, antal antagna elever, antal förstahandssökande under de senaste fyra åren vid Strömbäckaskolan:

	Läsåret 2015/16	Läsåret 2016/17	Läsåret 2017/18	Läsåret 2018/19
<i>Estetiska programmet</i>				
- <i>Estetik och media</i>				
Antal utbildningsplatser	20	20	23	24
Antal antagna elever	18	20	17	16
Antal förstahandssökande	16	20	13	15
<i>Naturvetenskapsprogrammet</i>				
- <i>Naturvetenskap</i>				
Antal utbildningsplatser	30	30	60	30
Antal antagna elever	30	30	43	30
Antal förstahandssökande	33	27	38	34
<i>Teknikprogrammet</i>				
Antal utbildningsplatser	60	60	60	60
Antal antagna elever	60	60	60	60
Antal förstahandssökande	63	60	58	60
- <i>Informations- och medieteknik</i>	15	15	15	15

Till inriktningen Informations- och medieteknik har i snitt 15 elever per år antagits. Intresset för inriktningen är således inte särskilt stort. Kapaciteten för att ha större grupper finns.

Utöver Piteå kommuns utbud av aktuella utbildningar, så finns även möjlighet för elever i regionen att studera vid Estetiska programmet Estetik och Media, samt Teknikprogrammets Informations- och medieteknik vid NTI-gymnasiet i Luleå. Inom samverkansområdet erbjuds dessutom Teknikprogrammet och Naturvetenskapsprogrammet med de av Nya läroverket ansökta inriktningarna i

både Luleå och Boden. Luleå har på grund av sviktande intresse för inriktningen Estetik- och media ej kunnat starta utbildningen läsåret 18/19.

Genom samverkansavtalet säkerställer kommunerna i Fyrkanten ett brett utbud för eleverna och resurserna kan på så sätt utnyttjas mer effektivt och kvaliteten på utbildningarna kan nå en hög nivå.

En nyetablering av program och inriktningar inom Nya läroverket Gymnasium i Luleå kommun riskerar att ha en negativ inverkan på de kommunala verksamheterna i Fyrkanten på så sätt att konkurrensen om eleverna förstärks och det i sin tur kan innebära försämrad ekonomi och därmed lägre kvalitet i befintliga utbildningar.

Elevprognoserna talar sitt tydliga språk. Efterfrågan på de sökta inriktningarna är inte stor, särskilt vad gäller Estetik- och media samt Teknikprogrammets Informations- och medieteknik. Att NTI-gymnasiet inte kunde starta Naturvetenskapsprogrammet detta läsår, visar på låg efterfrågan på utbildningar utanför det kommunala skolväsendet. Att konkurrensutsätta dessa inriktningar ytterligare vore inte särskilt gynnsamt.

Ekonomiska konsekvenser

En etablering eller utökning av en fristående skola påverkar alltid skolorganisationen i en kommun och kan medföra betydande bestående kostnadsökningar. Piteå kommun tvingas fortsätta bedriva utbildning med färre elever och därigenom med en mindre ekonomisk ram, men med samma kvalitativa krav på undervisningen. Om elever skulle göra valet att övergå till Nya läroverket i åk 2 vid en eventuell start 2020, så skulle det få stora ekonomiska konsekvenser eftersom vi då står kvar med samma kostnader för personal i befintliga klasser, samtidigt som vi måste betala utbildningskostnaderna i form av bidragsbelopp och resor för de elever som lämnar.

Piteå kommun, står som så många andra kommuner i Sverige, i ett läge med stora demografiska utmaningar, vilket gör att skatteintäkter, inte på samma sätt som tidigare täcker den välfärd som ska tillhandahållas allt fler äldre. Detta drabbar då även skolan. Att i detta läge, utsätta huvudmän, för ytterligare påfrestningar genom att utöka antalet friskolor, vilket gör planeringsförutsättningarna osäkra med ökade kostnader som följd, är inte rimligt. Det huvudmännen behöver nu, är långsiktighet och stabilitet för att kunna hantera det ekonomiska läget.

Organisatoriska konsekvenser

I ansökan anges att man från starten höstterminen 2020 beräknar att 30 elever i varje programinriktning ska påbörja studier i årskurs 1 samt 20 elever i årskurs 2. Det innebär att elever ska lockas från nuvarande åk 1. Om så skulle ske, skulle det få mycket stora organisatoriska och ekonomiska konsekvenser för våra utbildningar. För

Teknikprogrammet med ca 15 elever på Informations- och mediateknik skulle det kunna innebära för få elever för att kunna starta inriktningen i åk 2.

Skolan står inför stora utmaningar med stora pensionsavgångar och brist på behöriga lärare. Bristen på behöriga lärare är kännbar inom skolans samtliga verksamhetsområden men främst i grundskolans senare år och gymnasiet. Brist på behöriga och legitimerade lärare påverkar verksamheten och skapar stora utmaningar såväl organisatoriskt som pedagogiskt.

Utbud läsåret 19/20 och 20/21

Strömbackaskolan avser att erbjuda och bedriva dessa utbildningar kommande läsår. Ambitionen är att de även ska bedrivas under läsåret 20/21 om söktrycket till utbildningarna kvarstår. I bilaga 1 finns antagningsnämndens protokoll för preliminär antagning.

Sammanfattande bedömning och yttrande

Barn- och utbildningsnämnden, Piteå kommun bedömer att den planerade nyetableringen av Nya läroverket Gymnasium i Luleå inte kommer att berika utbildningsutbudet för eleverna i Piteå kommun.

En nyetablering av program inom fristående gymnasieskola i Luleå kommun bedöms medföra påtagliga och på lång sikt negativa konsekvenser såväl ekonomiskt, organisatoriskt som pedagogiskt. Utökningens negativa konsekvenser skulle inte bara drabba Piteå kommun utan påverkar även andra gymnasieskolors verksamhet i fyrkantensområdet samt NTI-gymnasiet, och därför är Piteå kommuns rekommendation att skolinspektionen avslår ansökan med hänvisning till 2 kap. 5 § i skollagen.

Kontaktuppgifter till Fyrkantens gymnasiesamverkan, som sköter antagning för gymnasieskolor i Fyrkantensregionen (även för de fristående gymnasieskolorna inom Fyrkanten).	
Fyrkantens gymnasiesamverkan, kansliet, Barn- och utbildningsförvaltningen, 971 85 Luleå	
Handläggare Gisela Kluwetasch gisela.kluwetasch@skol.lulea.se Tfn: 0920-45 36 96	Utvecklingsledare Tove Waara Axelsson tove.waara-axelsson@skol.lulea.se tfn: 0920-45 41 53
Kontaktuppgifter till Strömbackaskolan	
Gymnasiechef Britta Dahlén Britta.Dahlen@pitea.se Tfn: 0911-696301	Ekonom Phansamon Gansuwan Phansamon.Gansuwan@pitea.se Tfn: 0911-696360